

LATVIJAS REPUBLIKAS FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOME

Reģ.nr. 90010248231; Smilšu ielā 1-512, Rīgā, LV-1919
tālrunis: (+371) 6708 3650; e-pasts: info@fdp.gov.lv; mājaslapa: <http://fdp.gov.lv>

Pieņemts
Fiskālās disciplīnas
padomes sēdē Nr. 4(30)
2018. gada 20. septembrī
Protokols Nr. 4, 4.1§

FISKĀLĀS DISCIPLĪNAS PADOMES DARBĪBAS STRATĒGIJA 2019.-2021. GADAM

Rīga, 2018

Saturs

Ievads	3
Saīsinājumi	4
1. Padomes vīzija, misija, vērtības un prioritātes	5
2. Padomes atbildības jomas	6
3. Padomes sadarbība	7
3.1. Sadarbība Latvijā.....	7
3.2. Starptautiskā sadarbība.....	7
4. Padomes funkcijas citu valstu NFI kontekstā.....	8
4.1. Padomes funkcijas atbilstoši ESAO	8
4.2. Padomes funkcijas atbilstoši EK	8
5. Padomes virsmērķi un darbības virzieni.....	9
5.1. Darbības virziens: skaitlisko nosacījumu novērtējums	10
5.2. Darbības virziens: fiskālo risku novērtējums	11
5.3. Darbības virziens: makroekonomikas prognožu apstiprināšana	12
5.4. Darbības virziens: budžeta izpildes monitorings.....	13
5.5. Darbības virziens: Latvijas valsts budžeta likuma un VTBI likuma izpildes monitorings	14
5.6. Darbības virziens: "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" monitorings.....	15
5.7. Darbības virziens: VTBI likuma izpildes novērtējums	16
6. Padomes darbības nodrošinājums	17
6.1. Padomes organizatoriskā struktūra.....	17
6.2. Padomes kontroles sistēma.....	17
6.2.1. Iekšējā kontroles sistēma	17
6.2.2. Padomes pašnovērtējums un iestāžu savstarpējais novērtējums.....	18
6.3. Padomes sekretariāta cilvēkresursi.....	18
6.4. Padomes informācijas sistēmu un materiāltehniskais nodrošinājums	18
6.5. Komunikācijas stratēģija atbilstoši Eiropas Semestrim.....	18
6.6. Pētījumu prioritātes	19
6.6.1. 2019.gadā: uzlabot esošā mandāta izpildes kvalitāti	19
6.6.2. 2020.gadā: valsts bilances novērtējums	19
6.6.3. 2021.gadā: ārējais Padomes novērtējums.....	19
7. Padomes budžeta programma.....	19
8. Stratēģijas izpildes monitorings	19

IEVADS

"Fiskālās disciplīnas padomes darbības stratēģija 2019.-2021. gadam" (turpmāk – stratēģija) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas izstrādāts saskaņā ar Ministru kabineta 2015. gada 28. aprīlī apstiprinātajā instrukcijā Nr. 3 "Kārtība, kādā izstrādā un aktualizē institūcijas darbības stratēģiju un novērtē tās ieviešanu"¹ minētajām prasībām.

Stratēģija ir izstrādāta, lai efektīvi nodrošinātu Fiskālās disciplīnas likuma (turpmāk – FDL) noteiktās funkcijas un uzdevumus, kā arī Padomes plānošanas dokumentu noteiktos mērķus. Stratēģijas uzdevums ir veicināt visu Padomes locekļu un darbinieku iesaistīšanu izvirzīto mērķu sasniegšanā.

Stratēģija nosaka Padomes mandātu, vīziju, misiju, vērtības un stratēģiskās prioritātes, lai nodrošinātu Padomes aktīvu un pilntiesīgu dalību Eiropas Savienības (turpmāk – ES) neatkarīgo fiskālās disciplīnas iestāžu attīstībā, vienlaikus veicinot fiskālās disciplīnas nodrošināšanu Latvijā. Stratēģija nosaka darbības virzienus un to mērķus, uzdevumus, rezultātus un rezultatīvos rādītājus periodā no 2019. gada līdz 2021. gadam, kuru ietvaros Padome plāno un organizē darbu, ņemot vērā pieejamo finansējuma apjomu un stratēģijas aptverto laika periodu.

Pamatojoties uz stratēģijā noteiktajām vidēja termiņa prioritātēm, ik gadu tiek izstrādāts Padomes darba plāns, kas satur informāciju par konkrētiem pasākumiem, kas vērsti uz stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšanu.

Padomes ilgtermiņa stratēģija ir saistīta ar tālredzīgu, proaktīvu darbību, neskatoties uz FDL noteikto Padomes mandāta konservatīvo raksturu.

---

¹ Ministru kabineta 2015. gada 28. aprīlī apstiprinātā instrukcija Nr. 3 "Kārtība, kādā izstrādā un aktualizē institūcijas darbības stratēģiju un novērtē tās ieviešanu". Pieejama: <https://likumi.lv/ta/id/273909-kartiba-kada-izstrada-un-aktualize-institucijas-darbibas-strategiju-un-noverte-tas-ieviesanu>, skatīta: 30.05.2018.

SAĪSINĀJUMI

CSB	Centrālā statistikas pārvalde
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
ESAO	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
FDL	Fiskālās disciplīnas likums
FM	Finanšu ministrija
FNR	Fiskālā nodrošinājuma rezerve
IKP	Iekšzemes kopprodukts
LM	Labklājības ministrija
NFI	Neatkarīga fiskālā institūcija
Padome	Fiskālās disciplīnas padome
SP	Stabilitātes programma
Uzraudzības ziņojums	Fiskālās disciplīnas uzraudzības ziņojums
VID	Valsts ieņēmumu dienests
VPS	Vienošanās par sadarbību
VSAA	Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra
VTBI	Vidēja termiņa budžeta ietvars

1. PADOMES VĪZIJA, MISIJA, VĒRTĪBAS UN PRIORITĀTES

Atbilstoši noteiktajam FDL² III nodaļā *Fiskālās disciplīnas uzraudzība*, Padome ir neatkarīga koleģiāla institūcija, kas tika izveidota FDL ievērošanas uzraudzībai. Padomes galvenā kompetence ir saistīta ar fiskālās disciplīnas novērtējumu, kā arī viedokļa sniegšanu citos ar fiskālo politiku un makroekonomikas attīstību saistītajos jautājumos.

Padomes VĪZIJA:

Ekonomikas ciklā sabalansēts vispārējās valdības budžets, kurš sekmē ilgtspējīgu valsts attīstību, makroekonomisko stabilitāti, atbildīgu aizņemšanos, nepieļaujot parāda sloga pieaugumu nākamajām paaudzēm, un spēju atbilstoši reaģēt uz ārējo faktoru negatīvu ietekmi uz tautsaimniecību.

Padomes MISIJA:

Sniegt neatkarīgu un profesionālu viedokli par valdības fiskālās un ekonomiskās politikas mērķiem un to sasniegšanu, ņemot vērā valsts finanšu ilgtspēju, vispārējās valdības budžeta bilanci, maksimālo budžeta izdevumu apjomu atbilstoši ekonomiskās attīstības cikla apstākļiem. Padome arī novērtē, vai fiskālā politika atbilst ilgtspējīgas attīstības mērķiem, analizējot gadskārtējā valsts budžeta un VTBI dokumentus to sagatavošanas, izpildes un rezultātu izvērtēšanas fāzē, tai skaitā ekonomiskās prognozes un pieņēmumus.

Padomes VĒRTĪBAS:

atbildība	caurspīdīgums	zināšanu izplatīšana	sadarbība
<i>ikdienā godprātīgi sniedzam novērtējumus</i>	<i>nodrošinām iespēju sabiedrībai izsekot budžeta veidošanas procesiem</i>	<i>pētījumi fiskālās politikas un disciplīnas jomā</i>	<i>esam atvērti publiskajām diskusijām un sarunai ar ikvienu iedzīvotāju par fiskālo disciplīnu</i>

Padomes PRIORITĀTES 2019.-2021. gadam:

- panākt ekonomiskajā ciklā sabalansēta budžeta veidošanu un pret nākamajām paaudzēm atbildīgu valsts parāda politiku; **turpinās no iepriekšējā perioda (2016.-2018.);**
- uzlabot sabiedrības izpratni par likumdošanā definētajiem fiskālajiem nosacījumiem un to lomu atbildīgas un ilgtspējīgas fiskālās politikas īstenošanā; **turpinās no iepriekšējā perioda (2016.-2018.);**
- pilnveidot fiskālo skaitlisko nosacījumu novērtējumu, ietverot tajā pārmaiņu analīzi diskusijas uzlabošanai ar FM; **jauns;**
- veicināt pilnas valsts bilances, t.sk. nākotnes pensiju saistību iekļaušanu, veidošanu, ievērojot vislabāko pasaules praksi; **jauns;**
- Padomes ārējs novērtējums; **pārcelts no iepriekšējā perioda (2016.-2018.).**

² Fiskālās disciplīnas likums, spēkā no 06.03.2013. Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=254896>, skatīts: 30.05.2018.

Padomes **PRIORITĀŠU 2016.-2018. gadam IZPILDES NOVĒRTĒJUMS:**

- panākt ekonomiskajā ciklā sabalansēta budžeta veidošanu un pret nākamajām paaudzēm atbildīgu valsts parāda politiku; **nav panākts, turpināt nākamajā periodā (2019.-2021.);**
- uzlabot sabiedrības izpratni par likumdošanā definētajiem fiskālajiem nosacījumiem un to lomu atbildīgas un ilgtspējīgas fiskālās politikas īstenošanā; **daļēji panākts, turpināt nākamajā periodā (2019.-2021.);**
- rosināt diskusiju par adekvātu nodokļu slogu un tā vienmērīgu sadali ilgtspējīgas valsts attīstības interesēs; izpildīts, **diskusija rosināta;**
- Padomes pašnovērtējums **veikts** un citas Padomes ārējs novērtējums **pārcelts uz nākamo periodu (2019.-2021.).**

2. PADOMES ATBILDĪBAS JOMAS

Atbilstoši FDL un VPS³ noteiktajam, Padome atbild par:

- FDL noteikto fiskālo nosacījumu ievērošanas uzraudzību VTBI un gadskārtējā valsts budžeta projekta sagatavošanā, šo likumu izpildē un grozījumu sagatavošanā;
- Bilances nosacījuma un izdevumu pieauguma nosacījuma piemērošanas pareizības pārbaudi, tai skaitā veicot neatkarīgu potenciālā IKP un nominālā IKP novērtējumu un strukturālās bilances aprēķinu;
- FDL nosacījumu ievērošanas uzraudzību gadskārtējā valsts budžeta likuma izpildē, pašvaldību konsolidētā budžeta un atvasinātu publisku personu budžetu summāro fiskālo rādītāju atbilstību prognozētajām vērtībām;
- Viedokļa sagatavošanu par pieļaujamo atkāpi no bilances nosacījuma ekonomikas nopietnas lejupslīdes laikā;
- Viedokļa sagatavošanu par FNR apjoma atbilstību valstī pastāvošajiem fiskālajiem riskiem;
- Uzraudzības ziņojuma un, ja nepieciešams, neatbilstības ziņojuma sagatavošanu;
- Viedokļa sagatavošanu, informējot Saeimu un valdību citos fiskālās politikas un makroekonomiskās attīstības jautājumos, ja atzīst tos par būtiskiem FDL normu ievērošanai;
- FM makroekonomikas prognožu apstiprināšanu divas reizes gadā – SP izstrādes laikā un gadskārtējā valsts budžeta un VTBI izstrādes laikā;
- Starpziņojuma (viedokļa) sagatavošanu par SP;
- Padome novērtē un analizē valsts fiskālās politikas ilgtspējas analīzi, lai sagatavotu FDL noteiktos ziņojumus.

³ Vienošanās ar FM par sadarbību, spēkā no 08.02.2016. Pieejama:

http://fdp.gov.lv/files/uploaded/FDP_1_09_969_20160729_VPS_FDP_FM_konsolidetais.pdf, skatīts: 30.05.2018.

3. PADOMES SADARBĪBA

3.1. SADARBĪBA LATVIJĀ

Padome organizē sadarbību Latvijā atbilstoši savām kompetences jomām. FDL 28. panta devītās daļas 2. punkts dod tiesības Padomei pieprasīt un saņemt no valsts institūcijām Padomes uzdevumu izpildei nepieciešamo informāciju.

Padomes galvenais sadarbības partneris ir FM, palīdzot izstrādāt un ieviest atbildīgu fiskālo politiku. Padome arī cieši sadarbojas ar Latvijas Banku un citām valsts institūcijām savu funkciju izpildei.

Padomes uzdevumu izpildei galvenie informācijas avoti ir CSB, Valsts kases, VID, kā arī FM, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Banka.

3.2. STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

Padomes starptautiskā sadarbība galvenokārt ir saistīta ar citu NFI loku un EK. Sadarbība ir lielākoties orientēta uz vienotas izpratnes veidošanu par ES Stabilitātes un izaugsmes pakta⁴, kā arī Budžeta pakta⁵ īstenošanai.

NFI organizē savu sadarbību gan neformālā līmenī, kuru lielākoties koordinē prezidējošās NFI kolēģi, gan formālā līmenī, kuru vada EK Ekonomikas politikas direktorāts. 2015. gada 11. septembrī tika noslēgts līgums starp neatkarīgajām fiskālajām iestādēm, tādejādi nostiprinot juridiski esošo neformālo sadarbības modeli.

2016. gada 19. oktobrī tika izveidota neatkarīga padomdevēja institūcija Eiropas Fiskālā padome⁶, kas turpina izstrādāt vienotus principus fiskālās disciplīnas jomā

Padome stratēģijas periodā neparedz uzņemt papildu iniciatīvas starptautiskās sadarbības ietvaros.

---

⁴ Stabilitātes un izaugsmes pakts. Pieejams: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact_en, skatīts: 30.05.2018.

⁵ Budžeta pakts, spēkā no 02.03.2012. Pieejams: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:1403_3&from=EN, skatīts: 30.05.2018.

⁶ Par Eiropas Fiskālo padomi. Pieejams: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/european-fiscal-board-efb_lv, skatīts: 30.05.2018.

4. PADOMES FUNKCIJAS CITU VALSTU NFI KONTEKSTĀ

4.1. PADOMES FUNKCIJAS ATBILSTOŠI ESAO

	Jā	Nē
Normatīvā analīze		×
Prognožu sagatavošana		×
Prognožu novērtējums	×	
Ilgtermiņa līdzsvarota attīstība		×
Optimālums (valdības budžeta un fiskālās politikas novērtējums saistībā ar fiskālajiem mērķiem un stratēģijas prioritātēm)		×
Pasākumu finansiālā ietekme		×
Fiskālo nosacījumu monitorings	×	
Ex-post analīze	×	
Mandāts ārpus fiskālās politikas	×	

4.1.tabula. Padomes funkcijas atbilstoši ESAO

4.2. PADOMES FUNKCIJAS ATBILSTOŠI EK

	Jā	Nē
Fiskālās politikas un nosacījumu monitorēšana	×	
Politikas izmaksas		×
Makroekonomikas prognozēšana		×
Valdības finanšu ilgtermiņa ilgtspējas novērtējums	×	
Fiskālās pārskatāmības veicināšana	×	
Fiskālās politikas normatīvās rekomendācijas		×

4.2.tabula. Padomes funkcijas atbilstoši EK

4.1. un 4.2.tabulās doto matricu pašnovērtējumi ir fiksēti 2018. gada 3. septembrī, un ikgadēji pārskatot Padomes stratēģiju, tiks atjaunoti arī attiecīgie pašnovērtējumi.

5. PADOMES VIRSMĒRĶI UN DARBĪBAS VIRZIENI

Atbilstoši Padomes mandātam, Padomei ir trīs virsmērķi: (1) gadskārtējā valsts budžeta un vidēja termiņa budžeta ietvara plānošanas uzraudzība un (2) gadskārtējā valsts budžeta ieviešanas uzraudzība, kā arī (3) minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances koriģēšanas mehānisma uzraudzība. Virsmērķu sasniegšanu nodrošina Padomes definētie darbības virzieni.

Virsmērķis	Darbības virzieni virsmērķa sasniegšanai
1. Gadskārtējā valsts budžeta vidēja termiņa valsts budžeta plānošanas uzraudzība	<ul style="list-style-type: none"> • Makroekonomikas prognožu apstiprināšana • Skaitlisko nosacījumu novērtējums • Fiskālo risku novērtējums
	<ul style="list-style-type: none"> • Pētniecība – atbilstoši gadskārtējiem Padomes pētniecības plāniem un prioritātēm.
2. Gadskārtējā valsts budžeta ieviešanas uzraudzība	<ul style="list-style-type: none"> • Budžeta izpildes monitorings • Gadskārtējā valsts budžeta un VTBI likuma izpildes monitorings • "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" monitorings
3. Minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances koriģēšanas mehānisma uzraudzība	<ul style="list-style-type: none"> • VTBI likuma izpildes novērtējums

Turpinājumā katrs darbības virziens tiek apskatīts detalizēti, savukārt pētniecības prioritātes minētas stratēģijas 6.nodaļā.

5.1. DARBĪBAS VIRZIENS: SKAITLISKO NOSACĪJUMU NOVĒRTĒJUMS

 Darbības virziens: Skaitlisko nosacījumu novērtējums				
<p>Esošās situācijas apraksts:</p> <p>FDL balstās uz četriem skaitliskajiem fiskālajiem nosacījumiem – (1) bilances, (2) izdevumu pieauguma, (3) pārmantojamības un (4) valsts parāda līmeņa nosacījumiem.</p> <p>Valsts budžeta maksimālie izdevumu sliekšņi tiek izrēķināti pēc visām metodēm un izvēlēts tas nosacījums, kas paredz stingrāko aprēķinu rezultātu.</p> <p>2014. gadā Padome pirmo reizi veica FM aprēķināto fiskālo nosacījumu pārbaudi, izņemot valsts parāda līmeņa nosacījumu.</p> <p>Turpmākajā periodā nepieciešams nodrošināt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veidot skaitlisko nosacījumu salīdzināšanu dinamikā, tā rodot iespēju kritiskāk izvērtēt FM piedāvātās izmaiņas starp aprēķinu periodiem. 				
<p>Darbības virziena mērķis: noteikt tādu budžeta izdevumu līmeni, kas vidējā termiņā nodrošina ekonomikas ciklā līdzsvarotu fiskālo politiku.</p>				
<p>Politikas rezultāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valsts budžets tiek plānots pretēji ekonomiskajam ciklam, tā nodrošinot tā ilgtspēju; • Valsts budžeta maksimālo izdevumu sliekšņu aprēķina principi ir publiski pieejami un izskaidroti. 				
Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība		
		2019.	2020.	2021.
Novērtēti un patstāvīgi aprēķināti skaitliskie nosacījumi saskaņā ar FDL un Eiropas tiesības noteikto.	Maksimālo izdevumu sliekšņu aprēķins Stabilitātes programmas un VTBI izstrādes procesā	2	2	2
<p>Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāts caurspīdīgs un visaptverošs metodoloģijas apraksts. • Datu apmaiņas pilnveide ar FM. • EK neatkarīgo fiskālo iestāžu darba grupas ietvaros saņemtās informācijas paplašināta analīze. 				
<p>Iesaistītās iestādes: FM, EK</p>				

5.2. DARBĪBAS VIRZIENS: FISKĀLO RISKU NOVĒRTĒJUMS

 Darbības virziens: Fiskālo risku novērtējums				
<p>Esošās situācijas apraksts:</p> <p>Atbilstoši FDL 28.panta piektajai daļai Padome sagatavo viedokli par fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstību valstī pastāvošajiem fiskālajiem riskiem. Kopš 2014. gada tiek izstrādāta Fiskālo risku deklarācija, kas atbilstoši FDL nosacījumiem tiek pievienota VTBI projektam. Lai novērtētu fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstību, Padome izskata Fiskālo risku deklarācijā iekļauto analīzi, kā arī izvērtē pieņēmumu ticamību un fiskālā nodrošinājuma rezervei atvēlēto summu. Tiek piedāvāti ieteikumi, lai uzlabotu fiskālo risku apzināšanu un novērtēšanu.</p> <p>Turpmākajā periodā nepieciešams nodrošināt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt fiskālo risku kvalifikācijas attīstību ar mērķi spēt kvantificēt visus tos riskus, kas ir potenciāli kvantificējami vai par to kvantificēšanas iespējamību liecina starptautiskā prakse. 				
<p>Darbības virziena mērķis: Fiskālo risku apzināšana un atbilstoša drošības rezerves izveide gadījumiem, ja makroekonomiskie un fiskālie rādītāji nobīdās no to plānotajām vērtībām.</p>				
<p>Politikas rezultāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savlaicīgi identificēti fiskālie riski • Fiskālās nodrošinājuma rezerves apjoma novērtējums 				
Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība		
		2019.	2020.	2021.
Neatkarīgs fiskālo risku deklarācijas novērtējums	Patstāvīgs FNR novērtējums	1	1	1
<p>Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiskālo risku deklarācijas analīze. • Valsts budžeta potenciālo risku avotu identificēšana. • Fiskālās rezerves apjoma neatkarīgs aprēķins. • Fiskālo risku kvantificēšanas starptautiskās prakses izpēte. 				
<p>Iesaistītās iestādes: FM, Valsts kase, LM, VSAA, valsts kontrolētās kapitālsabiedrības.</p>				

5.3. DARBĪBAS VIRZIENS: MAKROEKONOMIKAS PROGNOŽU APSTIPRINĀŠANA

 Darbības virziens: Makroekonomikas prognožu apstiprināšana				
<p>Esošās situācijas apraksts:</p> <p>Atbilstoši noteiktajam FDL, Padomei jāveic neatkarīgs potenciālā IKP un nominālā IKP novērtējums, kā arī jāapstiprina FM izstrādātās valsts makroekonomikas attīstības prognozes gadskārtējā valsts budžeta sastādīšanas vajadzībām.</p> <p>2016. gadā Padome ar FM noslēdza VPS, kas nosaka makroekonomikas prognozēšanas ietvaru, t.sk. arī datu apkopošanas nosacījumus par plašāku valsts ekonomiskās attīstības indikatoru loku.</p> <p>Turpmākajā periodā nepieciešams nodrošināt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veicināt makroekonomikas prognožu noviržu mazināšanos. 				
<p>Darbības virziena mērķi: (1) sniegt neatkarīgu FM izstrādāto makroekonomisko prognožu, uz kurām balstoties tiek sastādīts gadskārtējais valsts budžets un vidēja termiņa budžeta ietvars, novērtējumu un (2) sniegt viedokli par Latvijas ekonomikas atrašanās vietu biznesa ciklā un izlaižu starpību apmēra novērtējumu.</p>				
<p>Politikas rezultāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • FM izstrādātās makroekonomikas prognozes, kas ir gadskārtējā valsts budžeta pamatā, tiek kritiski izvērtētas, tiek identificēti riski un nepieciešamības gadījumā sniegtas rekomendācijas; • Nodrošināts neatkarīgs viedoklis par Latvijas ekonomikas atrašanās vietu biznesa ciklā un izlaižu starpībām. 				
Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība		
		2019.	2020.	2021.
Makroekonomikas prognožu neatkarīgs novērtējums	Novērtējumu skaits gadā	2	2	2
Izlaižu starpību novērtējums Latvijas ekonomikai	Novērtējumu skaits gadā	2	2	2
<p>Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Makroekonomikas prognozēšanas ietvara attīstīšana un uzturēšana. • Regulāra informācijas un datu, kas ietekmē valsts makroekonomisko attīstību, apkopošana un analīze. • Sadarbības nostiprināšana ar atbildīgajām valsts iestādēm (FM, CSB). 				
<p>Iesaistītās iestādes: FM, CSB</p>				

5.4. DARBĪBAS VIRZIENS: BUDŽETA IZPILDES MONITORINGS

 Darbības virziens: Budžeta izpildes monitorings				
<p>Esošās situācijas apraksts:</p> <p>Lai nodrošinātu FDL 28.pantā uzskaitīto Padomes kompetenču izpildi un savlaicīgi konstatētu novirzes no budžeta ieņēmumu un izdevumu plāna, katru mēnesi tiek apkopoti VID un Valsts kases ikmēneša pārskatos pieejamie dati. Šī informācija tiek publicēta Padomes mājaslapā pārskatāmā MS Excel failu formātā.</p> <p>Turpmākajā periodā nepieciešams nodrošināt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kumulatīvo datu atspoguļošanu. 				
<p>Darbības virziena mērķis: Uzraudzīt budžeta ieņēmumu un izdevumu plānu izpildi un novirzes.</p>				
<p>Politikas rezultāti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publiski pieejama budžeta ieņēmumu un izdevumu ikmēneša plāna izpildes statistika • Savlaicīgi identificētas novirzes • Ieņēmumu un izdevumu prognožu atbilstības novērtējums 				
Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība		
		2019.	2020.	2021.
Veikts budžeta plāna monitorings	VID valsts budžeta ieņēmumu datu ikmēneša tabulu publiskošana ar mērījumu pret plānoto	12	12	12
	Kases valsts budžeta izdevumu datu ikmēneša tabulu publiskošana ar mērījumu pret plānoto	12	12	12
	Ceturkšņa datu analītiska pārskata sagatavošana un publiskošana	4	4	4
<p>Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Apkopot VID un Valsts kases kopsavilkumos pieejamo informāciju. • Uzraudzīt, kā izpildās ieņēmumu un izdevumu plāni. 				
<p>Iesaistītās iestādes: VID un Valsts kases publisko datu bāžu izmantošana.</p>				

5.5. DARBĪBAS VIRZIENS: LATVIJAS VALSTS BUDŽETA LIKUMA UN VTBI LIKUMA IZPILDES MONITORINGS

 Darbības virziens: Latvijas valsts budžeta likuma un VTBI likuma izpildes				
Esošās situācijas apraksts: Atbilstoši FDL 9.pantam Padome uzrauga budžeta ietekmējošo normatīvo aktu pieņemšanu. Lai šo uzdevumu veiktu, tiek apzināta un analizēta Ministru kabineta sēdēs apskatīto jautājumu ietekme uz gadskārtējo valsts budžetu un vidējā termiņa budžeta ietvaru. Ja tiek konstatēts VTBI likuma pārkāpums, Padome sagatavo neatbilstības ziņojumu, kurā ietver rekomendācijas neatbilstības novēršanai.				
Darbības virziena mērķis: Uzraudzīt valsts budžeta un vidēja termiņa valsts budžeta ietvara likuma izpildi.				
Politikas rezultāti: <ul style="list-style-type: none"> • Budžeta izpildes neatkarīga uzraudzība • Disciplinētas budžeta izpildes sekmēšana 				
Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība		
		2019.	2020.	2021.
Ministru kabineta lēmumu uzraudzība	Īknedēļas kopsavilkums par lēmumiem ar ietekmi uz fiskālo disciplīnu un ekonomisko attīstību.	52	52	52
Uzdevumi darbības virziena īstenošanai: <ul style="list-style-type: none"> • Ministru kabineta un Saeimas darba kārtību analīze 				
Iesaistītās iestādes: Ministru kabinets, Saeima				

5.6. DARBĪBAS VIRZIENS: "LĪDZEKĻI NEPAREDZĒTIEM GADĪJUMIEM" MONITORINGS

Darbības virziens: "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" monitorings

Esošās situācijas apraksts:

Budžeta programma "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" (turpmāk – LNG) ir paredzēta, lai segtu budžetā neparedzētus izdevumus katastrofu un dabas stihiju seku novēršanai, to radīto zaudējumu kompensēšanai, valsts pārvaldes uzdevumu nodrošināšanai gadījumos, ja netiek izpildītas līgumsaistības un no sadarbības partnera tiek iekasēts vai ieturēts līgumsods vai procentu maksājums par saistību neizpildi, kā arī citiem neparedzētiem gadījumiem un valstiski īpaši nozīmīgiem pasākumiem.

Darbības virziena mērķis: Uzraudzīt līdzekļu piešķiršanu no "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"

Politikas rezultāti:

- Budžeta izpildes neatkarīga uzraudzība
- Disciplinētas budžeta izpildes sekmēšana

Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība		
		2019.	2020.	2021.
"Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" monitorings	Ceturkšņa kopsavilkums par līdzekļu piešķiršanu no "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"	4	4	4

Uzdevumi darbības virziena īstenošanai:

- Ministru kabineta un Saeimas darba kārtību analīze

Iesaistītās iestādes: Ministru kabinets, Saeima

5.7. DARBĪBAS VIRZIENS: VTBI LIKUMA IZPILDES NOVĒRTĒJUMS

 Darbības virziens: VTBI likuma izpildes novērtējums				
Esošās situācijas apraksts: Atbilstoši noteiktajam FDL 11.pantā Padome īsteno minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances uzraudzību, pārliecinoties, vai FM ikgadējie aprēķini par faktiskās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances un minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances starpību ir pamats korekcijas mehānisma uzsākšanai nākamajā VTBI izstrādes ciklā, t.sk. novērtējot izlaižu starpības.				
Darbības virziena mērķis: uzraudzīt minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances korekcijas mehānisma piemērošanu.				
Politikas rezultāti: <ul style="list-style-type: none"> Valsts budžeta izpildes novirzes no plānotā tiek labotas nākotnes budžetos, tā mazinot deficītu spiedienu uz valsts parādu; Minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances starpības aprēķini ir publiski pieejami. 				
Rezultāta formulējums	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja skaitliskā vērtība		
		2019.	2020.	2021.
Novērtēta FM iesniegtā minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances starpība saskaņā ar FDL noteikto.	Minimālās plānojamās vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances starpības aprēķins.	1	1	1
Uzdevumi darbības virziena īstenošanai: <ul style="list-style-type: none"> Nodrošināts patstāvīgs VTBIL izpildes monitorings. Izveidoti pamatprincipi izlaižu starpību novērtējumam gada beigās. 				
Iesaistītās iestādes: FM, CSB.				

6. PADOMES DARBĪBAS NODROŠINĀJUMS

6.1. PADOMES ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA

Padomi 2014.-2015. gadā veidoja seši Padomes locekļi un Padomes sekretārs. Lai stiprinātu Padomes kapacitāti tiek paplašināts Padomes sekretariāts līdz četriem pilna laika darbiniekiem. 2016.-2018. gadā Padome sastāv no sešiem Padomes locekļiem un Padomes sekretariāta, kas ir Padomes tiešā pakļautībā. 2019.-2021. gadā Padomes struktūru plānots saglabāt nemainīgu.

Padomes locekļus apstiprina Saeima atbilstoši FDL noteiktajam. Saeima 2013. gada 19. decembrī apstiprināja sešus Padomes locekļus atbilstoši FDL 22. pantam un FDL Pārejas noteikumu 9. punktam ar sešu gadu darbības pilnvaru termiņu: Jāni Plato, tā laika Finanšu ministra ārštata padomnieku; Ingaru Eriņu, Rīgas Tehniskās universitātes kancleru un Ulo Kāsiku, Igaunijas Centrālās bankas vice prezidentu, un uz trīs gadu darbības pilnvaru termiņu: Inesi Feiferi, biedrības "Krājaizdevu apvienība" valdes priekšsēdētāju; Mārtiņu Kazāku, akciju sabiedrības "Swedbank" Latvija galveno ekonomistu un Mortenu Hansenu, Rīgas Ekonomikas augstskolas Ekonomikas departamenta vadītāju. 2015. gada 23. aprīlī Inesis Feiferis pēc paša vēlēšanās izbeidza darbu Padomē un 2015. gada 3. septembrī par Padomes locekli tika apstiprināts publisko finanšu eksperts Andžs Ūbelis ar sešu gadu darbības pilnvaru termiņu.

Atbilstoši FDL 26. pantam, Padome tās pirmajā sēdē 2014. gada 25. februārī par Padomes priekšsēdētāju ievēlēja Jāni Plato un par Padomes priekšsēdētāja vietnieku Ingaru Eriņu.

2015. gada 29. maijā Padome apstiprināja tās darbības nolikumu un nodibināja divas darba grupas – (1) Potenciālā un nominālā iekšzemes kopprodukta novērtējuma darba grupu, par tās vadītāju izvirzot Mārtiņu Kazāku un par darba grupas locekļiem nosakot – Mortenu Hansenu un Ulo Kāsiku, (2) Fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma atbilstības novērtējuma darba grupu, attiecīgi par vadītāju izvirzot Jāni Plato un tajā kopš 2015. gada 1. decembrī strādā arī Ingars Eriņš un Andžs Ūbelis.

2015. gada 1. decembrī Padome atjaunoja tās darbības nolikumu, ar mērķi nostiprināt Padomes sekretariāta darbību.

Padomes sekretariāts nodrošina Padomes atbalsta funkcijas.

- Padomes sekretārs atbild par skaitlisko nosacījumu novērtēšanu un ir Padomes kā iestādes administratīvais vadītājs.
- Padomes makroekonomikas eksperts veic makroekonomikas prognožu izstrādi un valsts makroekonomikas prognožu un izlaižu starpību novērtēšanu.
- Padomes fiskālo risku eksperts veic fiskālā nodrošinājuma rezerves apjoma novērtēšanu un ar to saistīto risku izpēti.
- Padomes ekonomists veic Padomes sekretāra asistenta pienākumus, sniedzot atbalstu Padomes sekretāram kā analītiskos tā administratīvos jautājumos.

6.2. PADOMES KONTROLES SISTĒMA

6.2.1. IEKŠĒJĀ KONTROLES SISTĒMA

Par Padomes iekšējā kontroles sistēma balstās uz risku vadības un ieguvumu vadības plāniem, kas pilnveido Padomes mērķu noteikšanas un sasniegšanas procesus. 2015. gada 30. jūnijā tika apstiprināta minēto plānu pirmā versija. Katra gada decembra mēnesī tiek pārskatīts risku un

ieguvumu vadības plāns.

6.2.2. PADOMES PAŠNOVĒRTĒJUMS UN IESTĀŽU SAVSTARPĒJAIS NOVĒRTĒJUMS

Viens no būtiskākajiem kontroles sistēmas instrumentiem ir pašnovērtējums pēc ESAO principiem, kas tika īstenots 2016. gada 2. februārī⁷, un citas neatkarīgas fiskālās disciplīnas iestādes ārējs novērtējums, kuru tiek plānots īstenot tuvāko trīs gadu laikā (2021. gadā).

6.3. PADOMES SEKRETARIĀTA CILVĒKRESURSI

Visiem Padomes sekretariāta darbiniekiem ir augstākā akadēmiskā vai augstākā profesionālā izglītība (ekonomikā – 3 darbiniekam; tiesību zinātnēs – 1 darbiniekam). Trīs darbiniekam ir maģistra grādi, vienam darbiniekam ir doktora grāds.

Padomes sekretariāts regulāri paaugstina kapacitāti, nodrošinot darbiniekiem apmācību kursus. Pamatojoties uz darbinieku ikgadējā darbības novērtēšanas rezultātā identificētajām mācību vajadzībām, un Padomes resursu ietvaros tiek nodrošinātas prioritārās mācību vajadzības. Padomes personāls regulāri paaugstina kapacitāti Apvienotā Vīnes institūta un citu organizatoru piedāvātajos apmācībuursos Latvijā un ārvalstīs.

Padomes iekšējās komunikācijas sistēma ir pietiekama, jo darbs norit trīs savienotās telpās. Interneta datu bāze nodrošina nepārtrauktu darba materiālu pieejamību arī ārpus biroja telpām.

6.4. PADOMES INFORMĀCIJAS SISTĒMU UN MATERIĀLTEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS

Padomes darba procesu atbalstam tiek izmantotas jaunākās mūsdienu informācijas tehnoloģijas (turpmāk – IT), kuru pastāvīgu darbību nodrošina FM Finanšu un darbības nodrošinājuma departamenta Informātikas nodaļa, kas arī nodrošina IT atbalstu IT problēmu gadījumos.

Darbu datu bāzes ir "MS Office 365", kas strādā nepārtrauktas pieejamības režīmā internetā. Lai nodrošinātu precīzu kofidencialitātes prasību izpildi, "MS Office 365" datu bāzes darbojas ierobežotas pieejamības režīmā.

Padome nodrošina publisko interneta mājaslapu, par kuru ir noslēgts uzturēšanas līgums ar mājaslapas izstrādātāju.

Padomes "MS Office 365" un mājaslapas vide ir novērtēta atbilstoši Informācijas sistēmas drošības risku analīzes noteikumiem, kā arī veikti preventīvi pasākumi risku novēršanai.

6.5. KOMUNIKĀCIJAS STRATĒGIJA ATBILSTOŠI EIROPAS SEMESTRIM

Lai Padome pilnvērtīgāk iekļautos kopējā budžeta plānošanas kalendārajā plānā, ir svarīgi saskaņoti sadarboties ar pārējiem budžeta plānošanas un izstrādes procesā iesaistītajiem.

⁷ Fiskālās disciplīnas padomes pašnovērtējums atbilstoši Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas noteiktajiem pamatprincipiem neatkarīgajām fiskālajām institūcijām, 09.02.2016. Pieejams: http://fdp.gov.lv/files/uploaded/FDP_Pasnovertejums.pdf, skatīts: 30.05.2018.

Komunikācijas stratēģija, kas atbilst Eiropas semestra laika plānam, ir būtisks priekšnosacījums šādas sadarbības nodrošināšanai. 2016. gada 2. septembrī tika apstiprināta Padomes komunikācijas stratēģija 2017.-2019. gadam⁸.

6.6. PĒTĪJUMU PRIORITĀTES

Padome ikgadēji nosaka galvenās tēmas, uz kurām tiks likts uzsvars turpmākajā periodā.

6.6.1. 2019. GADĀ: UZLABOT ESOŠĀ MANDĀTA IZPILDES KVALITĀTI

Plānotais nodevums ir pilnveidota skaitlisko nosacījumu dinamikas analīze, fiskālo risku kvantificēšanas jautājums un makroekonomikas prognožu noviržu vērtēšana.

6.6.2. 2020. GADĀ: VALSTS BILANCES NOVĒRTĒJUMS

Plānotais nodevums ir nodrošināts novērtējums valsts kopējai bilancei, t.sk. uzņemtajām saistībām pensiju jomā.

6.6.3. 2021. GADĀ: ĀRĒJAIS PADOMES NOVĒRTĒJUMS

Plānotais nodevums ir veikts Padomes darbības ārējais novērtējums, kas savstarpēji veikts ar kādu līdzīgu Padomi.

7. PADOMES BUDŽETA PROGRAMMA

Padomes darbība tiek finansēta no valsts budžeta līdzekļiem.

Padomes darbība un funkcijas 2019.-2020. gadā plānots nodrošināt atbilstoši vidēja termiņa budžeta ietvaram 2018.-2020. gadam Finanšu ministrijas budžeta apakšprogrammā 29.00.00 "Fiskālās disciplīnas padomes darbības nodrošināšana" 196 563 eiro apmērā.

8. STRATĒGIJAS IZPILDES MONITORINGS

Pārskats par stratēģijas izpildi tiks sagatavots un iekļauts Padomes publiskajā gada pārskatā normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Stratēģiju pārskata, precizē un aktualizē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

---

⁸ Fiskālās disciplīnas padomes komunikācijas stratēģija 2017.-2019.gadam, 02.09.2016. Pieejama: http://fdp.gov.lv/files/uploaded/FDP_1_03_1180_20161005_Rikojums_komunikācijas_strategija_groz_2017_2019_Piel1.pdf, skatīts: 30.05.2018.